Projekt GUM

informačný materiál pre používateľov

Prehľad

1. *Projekt GUM*
2. *Správa záruk*
3. *Monitoring záruk*
4. *Povolenie na celkovú záruku*

European Commission

Legislatíva

Colný kódex Únie (články 6, 16, 22, 23 CKÚ)*

- Colný kódex Únie (CKÚ) bol prijatý 9. októbra 2013 ako nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013

- ustanovenia upravujúce záruky za colný dlh, ktorý vznikol alebo by mohol vzniknúť sú (čl. 89 - 98 CKÚ; čl. 81 - 84 [+ čl. 85 - 86 pre tranzit] DN; a čl. 147 - 158 [+ čl. 159 - 164 pre tranzit] VN

*CKÚ, DN a VN boli viac krát novelizované.

Legislatíva

Delegované nariadenie k CKÚ (čl. 11 - 18 DN, príloha A)

- Delegované nariadenie bolo prijaté 28. júla 2015 ako delegované nariadenie Komisie č. 2015/2446

Vykonávacie nariadenie k CKÚ (čl. 10 VN, príloha A)

- Vykonávacie nariadenie bolo prijaté 24. novembra 2015 ako vykonávacie nariadenie Komisie č. 2015/2447

Pracovný program CKÚ

- Pracovný program týkajúci sa vývoja a zavádzania elektronických systémov ustanovených v CKÚ bol prijatý 13. decembra 2019 vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2023/2879

EÚ BMP

- procesy vyplývajúce z uvedenej legislatívy sú zobrazené ako publikácia BPM, ktorá je priamo prístupná cez nasledujúci odkaz: https://aris9.itsmtaxud.eu/businesspublisher/login.do?login=anonymous&password=anonymous
- v kontexte GUM relevantné sady BPM pre správu povolení a správu záruk: *TAXUD Folder Structure > EU_Customs > Customs Business Processes > 02_CBP L2-L3 HL and Business Requirement BPM > Enabling Business Domains >*
- eLearning pre projekt GUM je dostupný:

  https://customs-taxation.learning.europa.eu/course/view.php?id=220

European Commission

Začiatok prevádzky

- do produkčného prostredia bola centrálna zložka GUM 1 nasadená 11. marca 2024
- od tohto dátumu je potrebné uvádzať údaje týkajúce sa GUM-u v povolení na celkovú záruku CGU v Systéme colných rozhodnutí CDS

European Commission

Zložky

- v rámci projektu GUM sa prevádzkujú 2 zložky:
  - Zložka 1 - Systém colných rozhodnutí CDS, ktorý je zameraný na správu a uchovávanie žiadosti alebo povolenia vo veci poskytnutia celkovej záruky vrátane jej možného zníženia alebo upustenia od poskytnutia záruky (CGU). Tento centrálny komponent sa označuje tiež ako GUM 1.
  - Zložka 2 - národné systémy riadenia záruk, ktoré sú zamerané na registráciu a monitorovanie samotnej záruky. Tieto národné komponenty sa označujú tiež ako GUM 2 (GMS.DS).

European Commission

Definície

Hospodársky subjekt

- Osoba, ktorá sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti podieľa na činnostiach, na ktoré sa vzťahujú colné predpisy (čl. 5 ods. 5 CKÚ), nazývaný aj „obchodník“.

Žiadateľ

- Osoba, ktorá žiada colné orgány o vydanie rozhodnutia.

Držiteľ

- V kontexte projektu GUM osoba, ktorej sa rozhodnutie vydáva. Môže sa to týkať aj zástupcu držiteľa.

European Commission

Definície

Dlžník

- každá osoba zodpovedná za colný dlh

Ručiteľ

- tretia osoba, ktorá je usadená na colnom území Únie, ktorá poskytuje ručenie na záruku, alebo ak je definované v Colnom kódexe Únie (čl. 94 CKÚ)

European Commission

Definície

Žiadosť

- formálna žiadosť o vydanie colného rozhodnutia podaná colným orgánom

Povolenie

- akýkoľvek úkon colných orgánov, ktorý sa týka colných predpisov, ktorým sa rozhoduje v konkrétnom prípade a ktorý má právne účinky na dotknutú osobu alebo osoby (čl. 5 ods. 39 CKÚ)

Colné rozhodnutie

- synonymum povolenia v tomto kontexte

European Commission

Definície

Colný orgán

- colné správy členských štátov zodpovedné za uplatňovanie colných predpisov a akékoľvek iné orgány splnomocnené podľa vnútroštátneho práva uplatňovať určité právne predpisy (čl. 5 ods. 1 CKÚ)

Colný orgán vydávajúci rozhodnutie

- colný orgán príslušný pre

    1) vydanie rozhodnutia a

    2) vykonávanie dohľadu nad rozhodnutím

European Commission

Definície

Dotknutý členský štát

- každý členský štát, ktorý je priamo dotknutý rozhodnutím

Konzultovaný colný orgán

- každý členský štát, ktorý bol požiadaný CÚVR, aby prispel k rozhodovaciemu procesu týkajúceho sa žiadosti alebo existujúceho rozhodnutia poskytnutím informácií, preskúmaním kritérií alebo akýmikoľvek inými prostriedkami

European Commission

Definície

Colný úrad prijímania záruk

- úrad, kde sa poskytuje záruka

Colný úrad dovozu

- colné orgány členských štátov zodpovedné za uplatňovanie colných predpisov a akékoľvek iné orgány oprávnené podľa vnútroštátneho práva uplatňovať určité právne predpisy (čl. 5 ods. 1 CKÚ)

Colný úrad vývozu

- úrad, na ktorom sa podáva vývozné colné vyhlásenie alebo vyhlásenie o spätnom vývoze pre tovar opúšťajúci colné územie Únie

European Commission

Definície

Jednotlivá záruka

- záväzok pokrývajúci jedinú operáciu pre colný dlh, ktorý vznikol alebo by mohol vzniknúť, a prípadne iné platby (čl. 148 VN)

Celková záruka

- záväzok na pokrytie sumy dovozného alebo vývozného cla zodpovedajúcej colnému dlhu, ktorý vznikol alebo by mohol vzniknúť, a prípadne iných platieb, v súvislosti s dvoma alebo viacerými operáciami, vyhláseniami alebo colnými režimami

Prístupový kód

- prístupový kód umožňuje oprávnenej osobe využívať záruku spolu s referenčným číslom záruky (GRN)

European Commission

Definície

Audit

- periodická kontrola zameraná na následné preverenie uplatňovania povolenia, (v ktoromkoľvek časovom okamihu) či referenčná suma záruky nebola prekročená kedykoľvek počas používania záruky

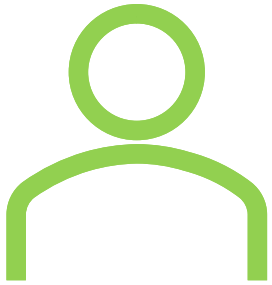
Transakčný monitoring

- pred prepustením tovaru do režimu sa kontrolu platnosť záruky a dostupnosť potrebnej výšky záruky (stanovenej pre deklarovaný tovar) v rámci príslušnej časti referenčnej sumy

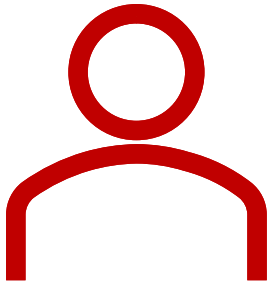
European Commission

Národný systém riadenia záruk (GMS.DS)

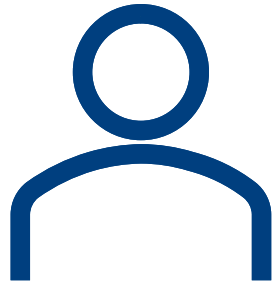
Používatelia:

osoba povinná poskytnúť záruku

ručiteľ

dlžník

European Commission

Národný systém riadenia záruk (GMS)

Používatelia:

colník colného úradu prijímania záruk

colník colného úradu dovozu/vývozu

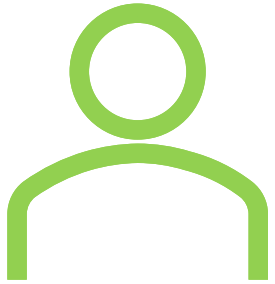

colník vykonávajúci audit a monitorovanie

European Commission

Systém colných rozhodnutí (CDS)

Používatelia portálu (TP):

Obchodník/hospodársky subjekt:

Žiadateľ/držiteľ alebo zástupca

Používatelia systému riadenia colných rozhodnutí (CDMS):

Colník colného orgánu vydávajúceho rozhodnutie (CÚVR)

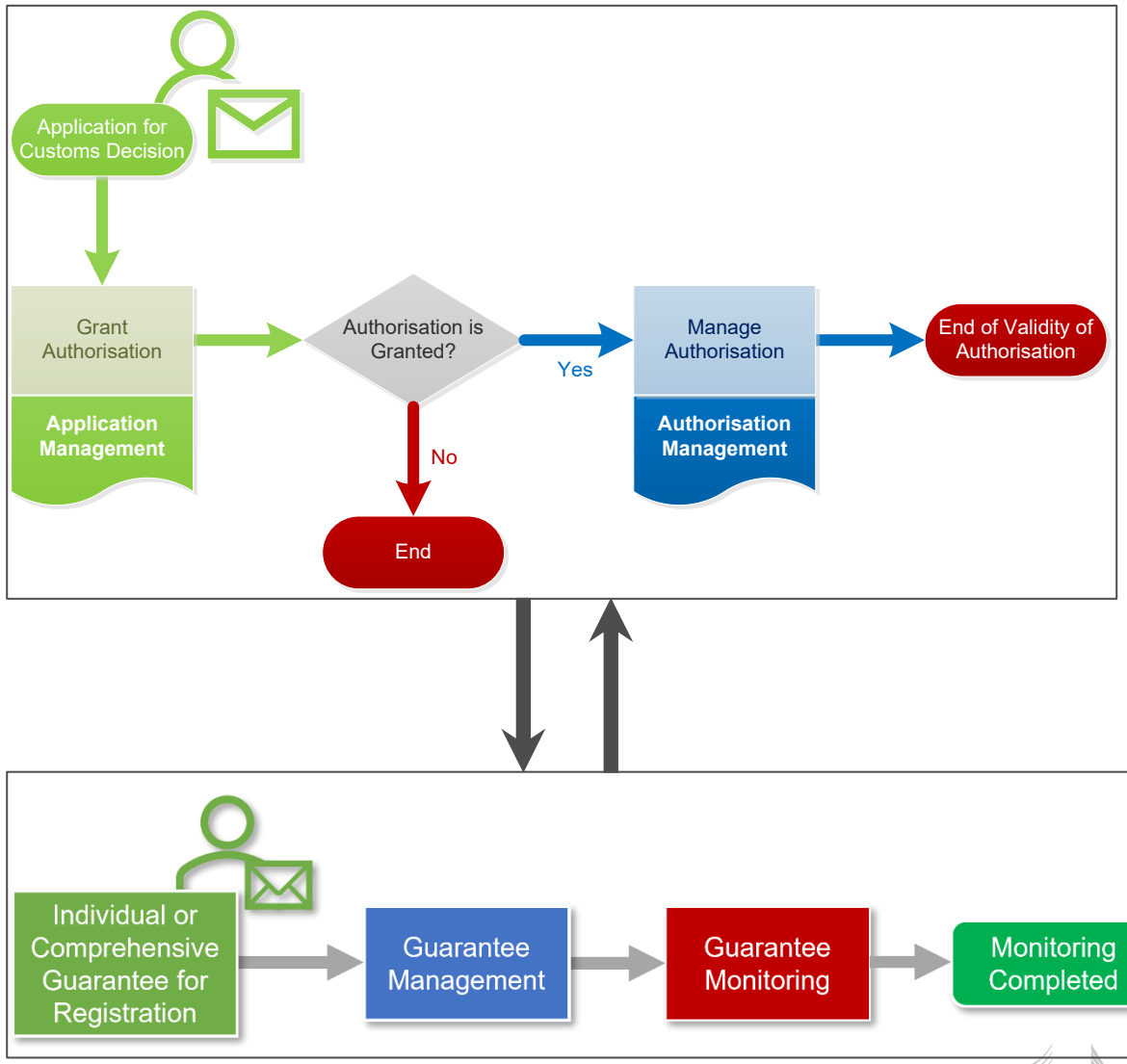

Colník konzultovaného colného orgánu / zapojený ČŠ

European Commission

Prehľad systému

Povolenie na celkovú záruku:

Použitie záruky:

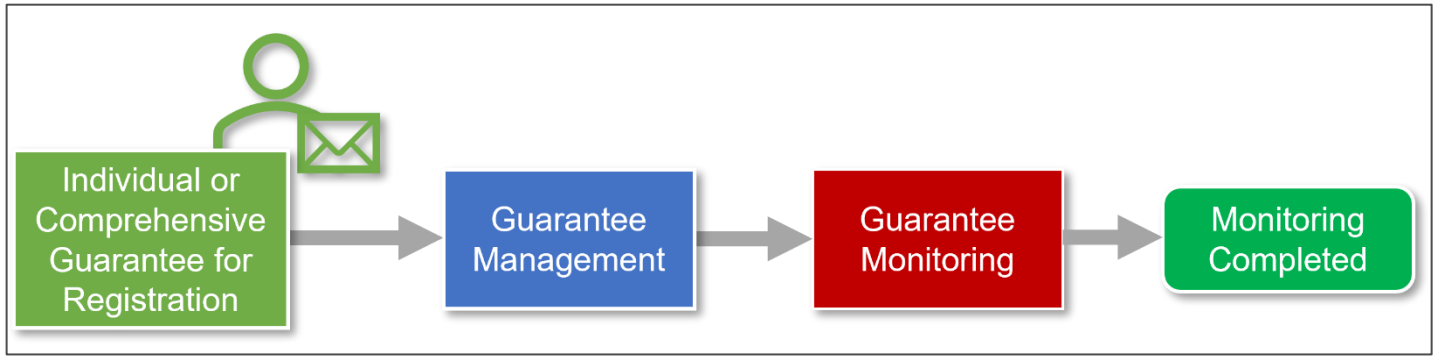
European Commission

Použitie záruky

Použitie záruky možno rozdeliť do dvoch hlavných fáz:

- uplatňovanie záruky, sa začína, keď jednotlivú alebo celkovú záruku predloží osoba povinná poskytnúť záruku

- manažment záruk, ktorý zahŕňa transakčný monitoring a audit

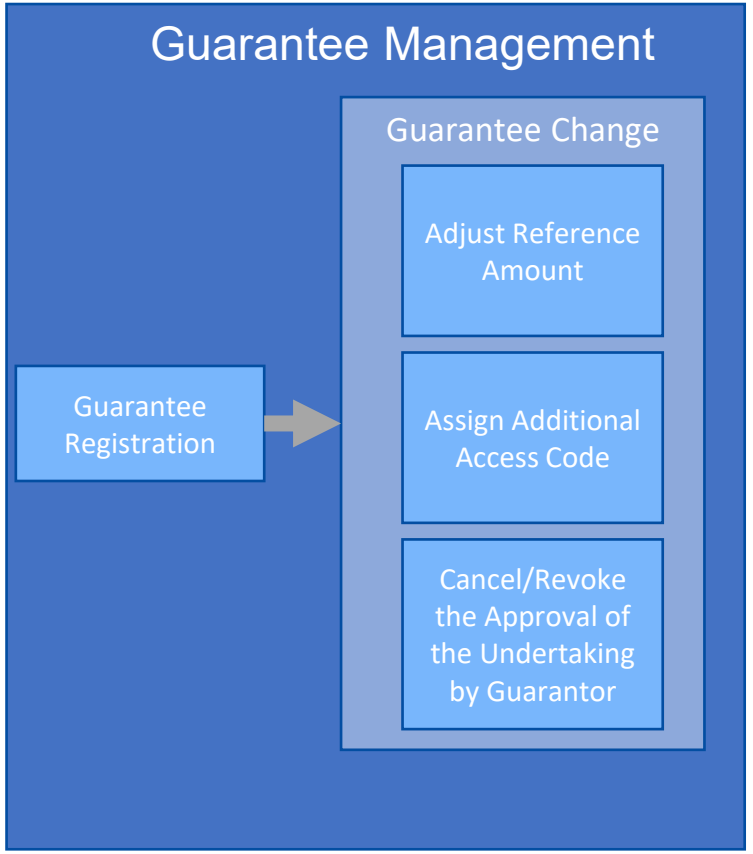
European Commission

Uplatňovanie záruky

Zahŕňa registráciu záruky a zmeny na zabezpečení.

Zmeny môžu byť nasledovné:

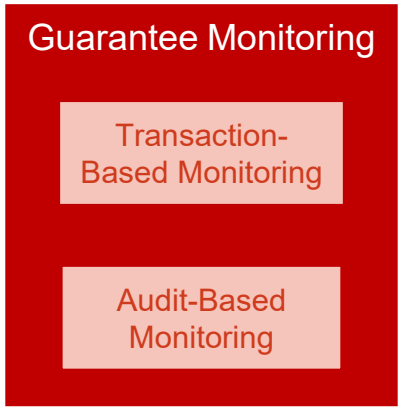
- úprava referenčnej sumy;
- pridelenie prístupového kódu (kódov);
- správa záväzku ručiteľom.

European Commission

Manažment povolenia

- proces pozostáva z transakčného monitoringu a auditu
- proces transakčného monitoringu začína dlžník alebo colný úrad dovozu/vývozu a týka sa nasledujúcich činností:
  - kontrola povolenia,
  - použitia záruky,
  - výšky referenčnej sumy a
  - zrušenie použitia záruky
- proces auditu začína úrad vydávajúci povolenie a sleduje referenčnú sumu záruky za obdobie auditu

European Commission

Povolenie na celkovú záruku CGU

Proces pozostáva z dvoch hlavných fáz:

- Vydanie povolenia, ktoré sa začína, keď obchodník alebo jeho zástupca podá žiadosť o colné rozhodnutie typ CGU. Pozostáva z procesov prijatia žiadosti a vydania rozhodnutia.

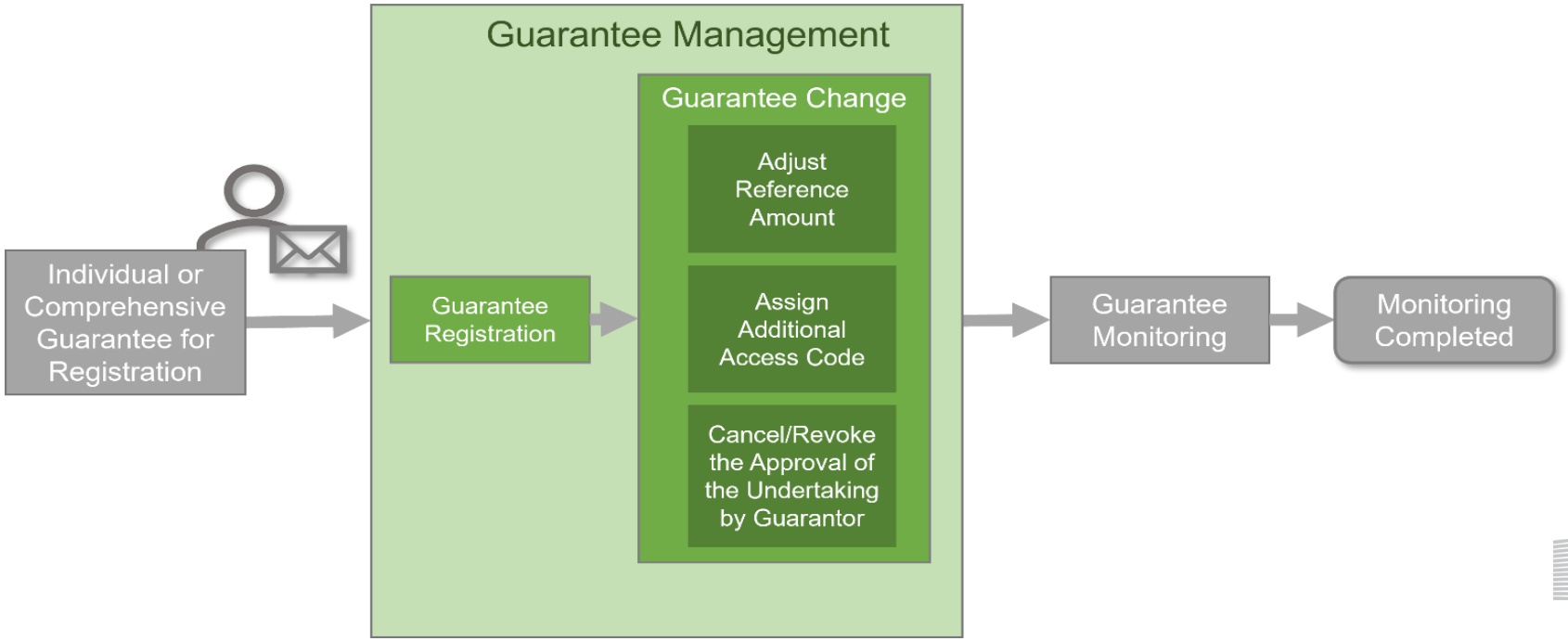
- Správa povolenia začína hneď po vydaní povolenia. Povolenie zostáva v platnosti a môže byť zmenené niekoľkými spôsobmi. Táto fáza končí skončením platnosti povolenia. Počas tejto fázy je možné spustiť tieto podprocesy: zmeniť, pozastaviť, opätovne posúdiť, vyhlásiť za nulitné alebo zrušiť prijaté rozhodnutie.

European Commission

Manažment záruky

- Proces správy povolenia sa začína po vydaní Povolenia na celkovú záruku alebo v dôsledku potreby registrácie jednotlivej záruky.

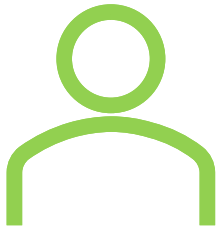
- Pozostáva z registrácie zabezpečenia a akejkoľvek zmeny povolenia, ktorá bude podrobne popísaná v niekoľkých nasledujúcich snímkach:

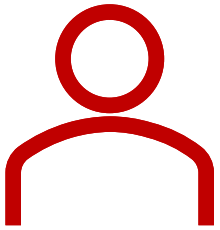
European Commission

Manažment záruky

Do procesu registrácie zabezpečenia sú zapojené tieto zainteresované strany:

osoba povinná poskytnúť záruku

ručiteľ

colník colného úradu prijímania záruk

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 2.

European Commission

Registrácia zabezpečenia

Proces registrácie zabezpečenia sa začína predložením jednotlivej záruky alebo celkovej záruky osobou, ktorá je povinná poskytnúť záruku colnému úradu prijímania záruk.

European Commission

Registrácia zabezpečenia

- v prípade prijatia celkovej záruky sa musí overiť platnosť povolenia, zosúladenie povolenia a zabezpečenia
- ak zabezpečenie nemožno zaregistrovať, zamietne sa a osoba povinná poskytnúť záruku je o tom informovaná

European Commission

Registrácia zabezpečenia

Colný úrad prijímania záruk musí v prípade jednotlivej záruky alebo celkovej záruky schváliť formu záruky:

- preskúmaním formy poskytnutej záruky;
- overením podmienok súvisiacich s formou poskytovanej záruky vo forme:
  - záväzku ručiteľa
  - vkladu v hotovosti
  - inou formou

European Commission

Registrácia zabezpečenia

- v prípade prijatia poskytnutého zabezpečenia je potrebné zabezpečenie zaevidovať a toto oznámiť osobe, ktorá je povinná záruku poskytnúť, taktiež sa jej oznámi referenčné číslo záruky a prístupové kódy
  (len v prípade medzinárodných povolení na celkovú záruku).

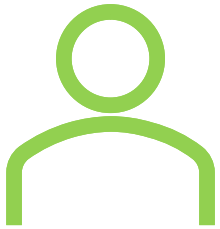
- v opačnom prípade je zabezpečenie zamietnuté a colný úrad prijímania záruky informuje osobu, ktorá je povinná záruku poskytnúť

- v prípade jednotlivej záruky je informovaný aj prípadný ručiteľ

European Commission

Úprava referenčnej sumy

Do procesu úpravy referenčnej sumy sú zapojené tieto zainteresované strany:

osoba povinná poskytnúť záruku

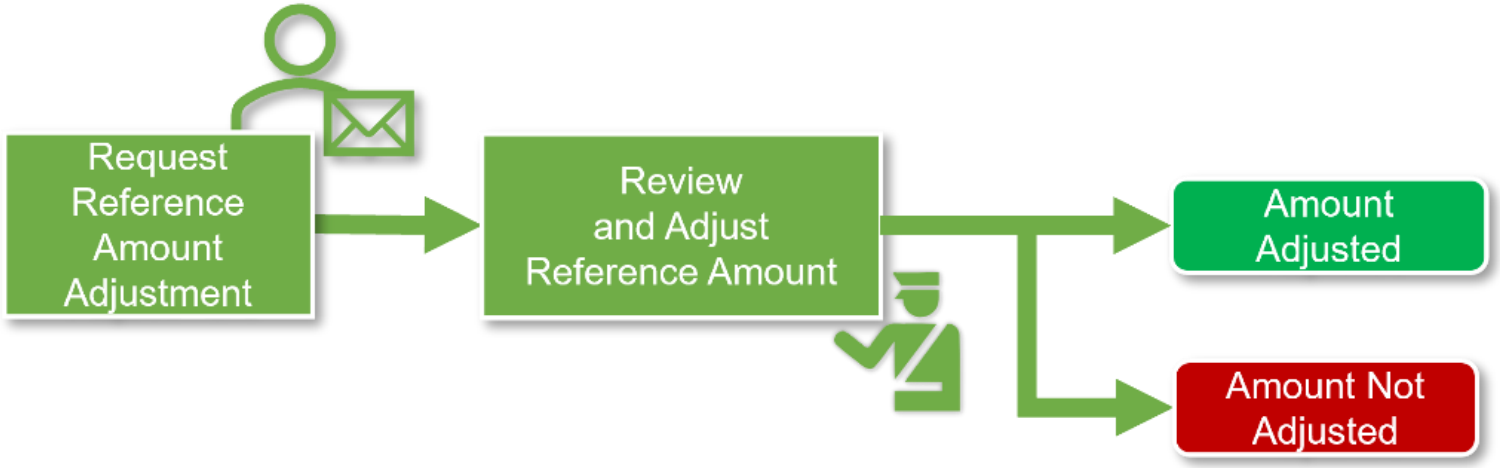
colník colného úradu prijímania záruk

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 2.

European Commission

Úprava referenčnej sumy - proces

- proces úpravy referenčnej sumy môže iniciovať buď colný úrad prijímania záruk, alebo osoba, od ktorej sa vyžaduje poskytnutie záruky, prostredníctvom žiadosti o úpravu referenčnej sumy

European Commission

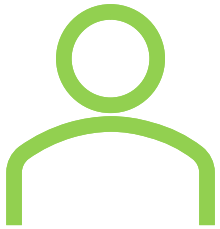
Úprava referenčnej sumy

- v každom prípade colný úrad overí či je referenčná suma dostatočná
- v prípade, že sa vyžaduje úprava referenčnej sumy, colný úrad overí povolenie na poskytnutie celkovej záruky, aby potvrdil, či je možné referenčnú sumu upraviť
- referenčná suma sa upraví iba vtedy, ak je úprava možná; v opačnom prípade sa neupravuje

European Commission

Pridelenie prístupových kódov
(len medzinárodné povolenia)

Do procesu „Pridelenie prístupových kódov“ sú zapojené tieto zainteresované strany:

osoba povinná poskytnúť záruku

colník colného úradu prijímania záruky

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 2.

European Commission

Pridelenie prístupových kódov

- osoba povinná poskytnúť záruku môže požiadať o pridelenie prístupových kódov colný úrad prijímania záruk

European Commission

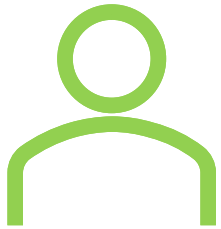
Pridelenie prístupových kódov

- po prijatí tejto žiadosti colný úrad prijímania záruk pridelí záruke jeden alebo viac prístupových kódov
- colný úrad záruky bude informovať osobu, ktorá je povinná poskytnúť záruku o prístupových kódoch, oznámením sa proces ukončí

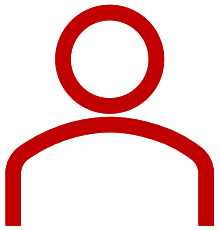
European Commission

Manažment záväzku ručiteľa

Do procesu „Manažment záväzku ručiteľa“ sú zapojené tieto zainteresované strany:

osoba povinná poskytnúť záruku

ručiteľ

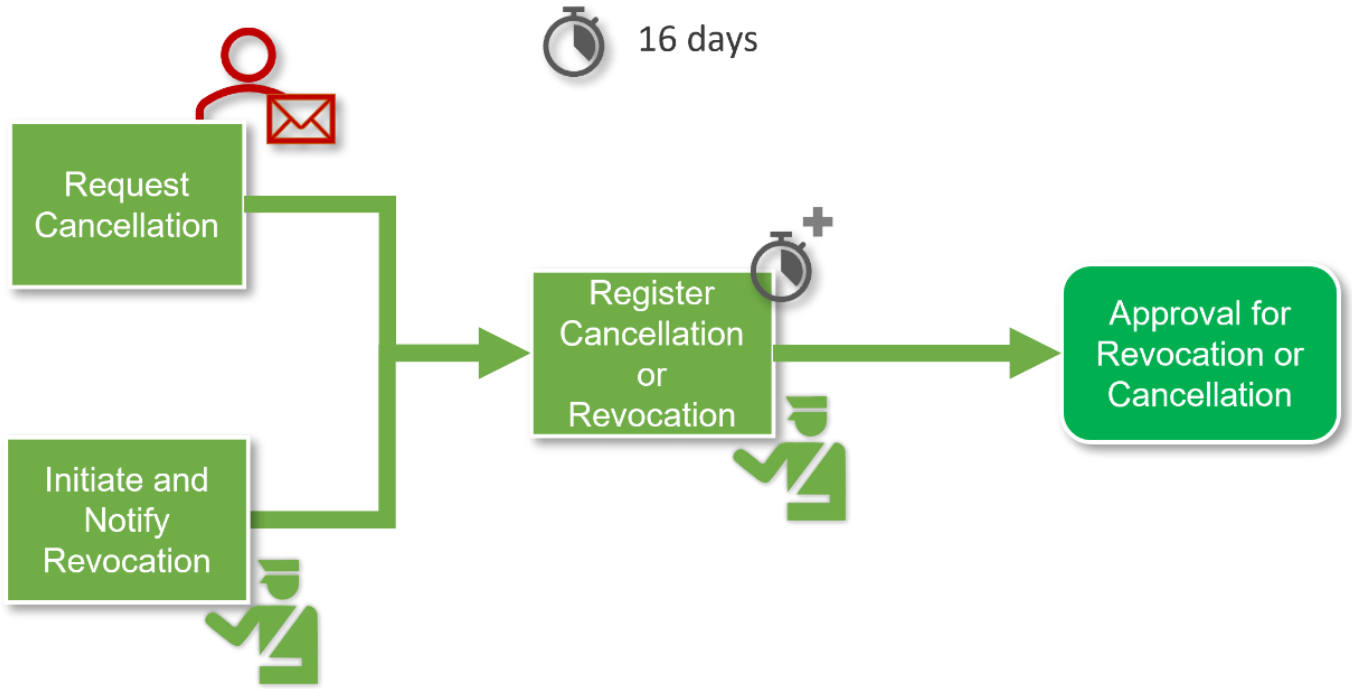
colník colného úradu prijímania záruky

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 2.

European Commission

Manažment záväzku ručiteľa

- proces Manažment záväzku ručiteľa môže byť iniciovaný buď vypovedaním záväzku ručiteľa, alebo jeho zrušením zo strany colného úradu prijímania záruky

European Commission

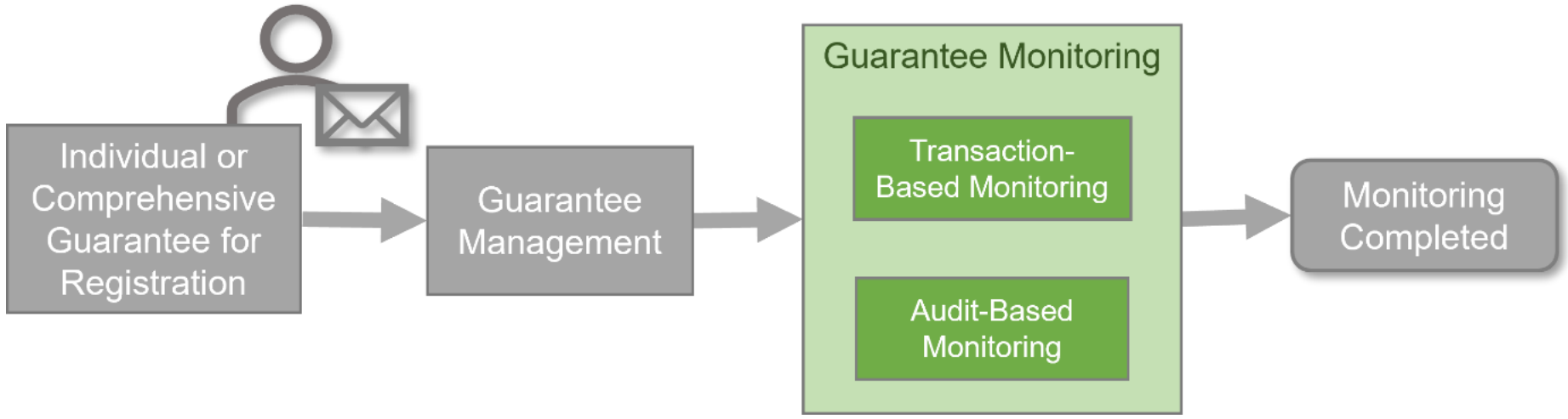
Manažment záväzku ručiteľa

- v prípade zrušenia, sa oznámenie o zrušení schválenia záväzku zasiela ručiteľovi, ako aj osobe, ktorá je povinná poskytnúť záruku
- v prípade vypovedaní záväzku, musí colný úrad zabezpečenia zaregistrovať výpoveď
- šestnásť dní po registrácii nadobudne účinnosť zrušenie záväzku ručiteľom

European Commission

Monitorovanie záruky

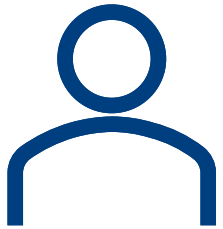
- Súčasťou monitorovania záruk je transakčný monitoring a audit.

European Commission

Transakčný monitoring

Do procesu monitorovania sú zapojené tieto zainteresované strany:

dlžník

colník colného úradu dovozu/vývozu

colník colného úradu prijímania záruky

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 2.

European Commission

Transakčný monitoring

Transakčný monitoring môže byť začatý na základe:

- colný úrad dovozu/vývozu musí skontrolovať záruku;
- dlžník požaduje kontrolu záruky;
- spracovanie colného vyhlásenia si vyžaduje monitorovaciu činnosť.

European Commission

Transakčný monitoring

Možné sú nasledujúce typy monitorovacích činností:

- kontrola záruky;
- kontrola používania záruky;
- zmena referenčnej sumy;
- zrušenie používania záruky.

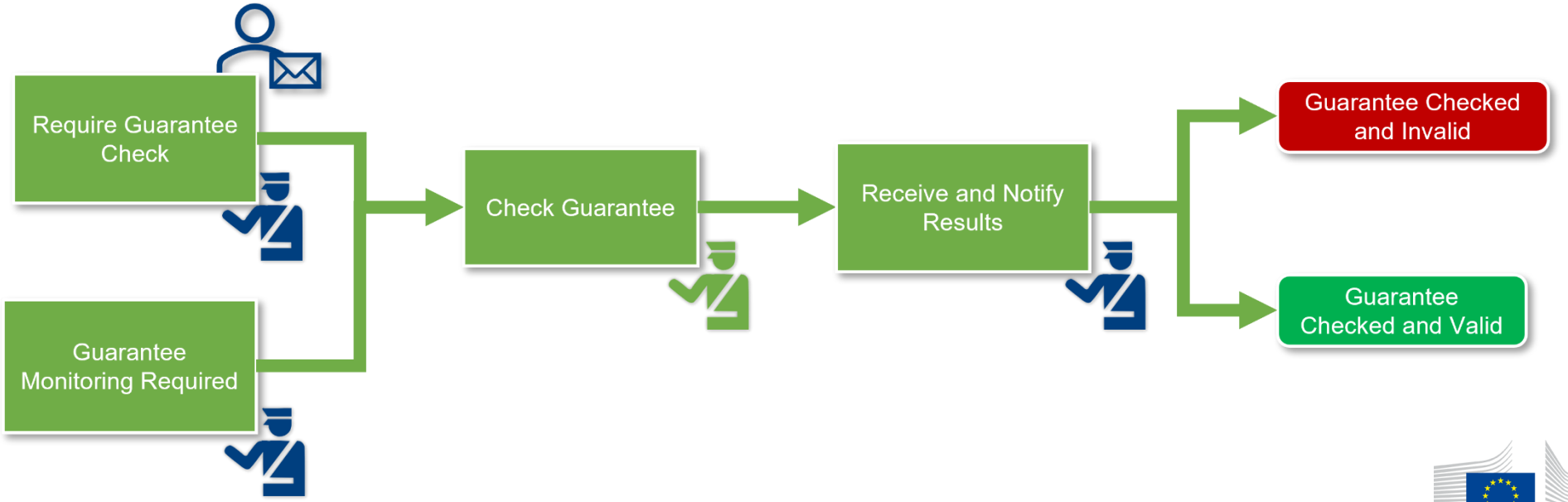
Colný úrad dovozu/vývozu následne zašle colnému úradu prijímania záruk požadovanú žiadosť o činnosť.

European Commission

Transakčný monitoring

- Ak je požadovanou činnosťou **kontrola záruky**, colnému úradu prijímania záruky sa zasiela výzva na vykonanie kontroly záruky.

- Colný úrad dovozu/vývozu je potom informovaný o výsledkoch a bude ich musieť postúpiť dlžníkovi v prípade, že pôvodnú žiadosť podal dlžník.

European Commission

Transakčný monitoring

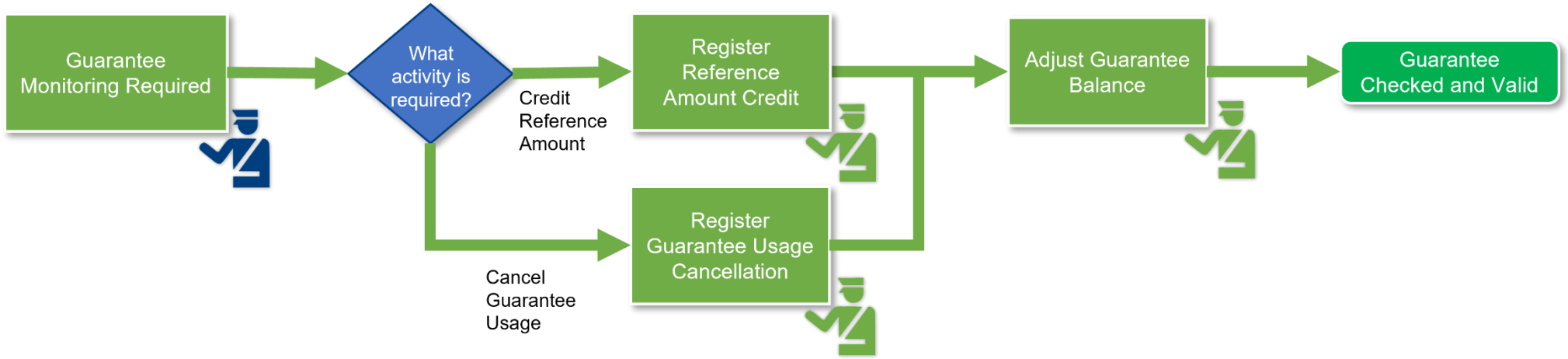
- Ak je požadovanou činnosťou **kontrola použitia zabezpečenia**, zasiela sa colnému úradu záruky žiadosť o vykonanie kontroly zabezpečenia.
- Po monitoringu colný úrad záruky zaeviduje použitie záruky a upraví referenčnú výšku záruky ak je to potrebné.
- Colný úrad dovozu/vývozu je potom informovaný o výsledkoch a bude ich musieť postúpiť dlžníkovi v prípade, že pôvodnú žiadosť podal dlžník.

Transakčný monitoring

- Ak je požadovanou činnosťou **zmena referenčnej sumy** alebo **zrušenie používania záruky**, colný úrad dovozu/vývozu požiada colný úrad prijímania záruky o zaevidovanie referenčnej sumy alebo o zrušenie používania záruky.

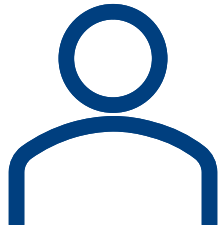
- Zostatok sa upraví v prípade, že výška záruky nie je dostatočná.

European Commission

Audit

Do procesu auditu sú zapojené tieto zainteresované strany:

dlžník

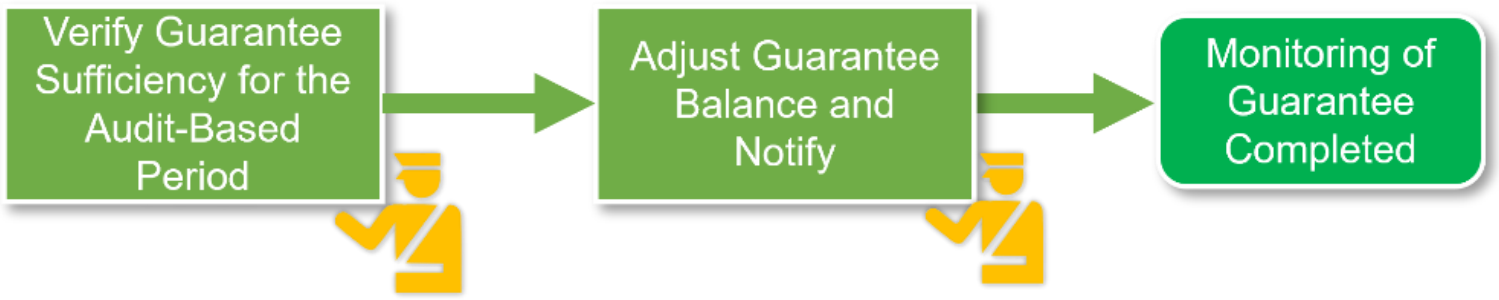
colník vykonávajúci audit

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 2.

European Commission

Audit

- Keď je potrebné overiť či je referenčná výška záruky dostatočná, proces auditu iniciuje colný úrad vykonávajúci audit.

European Commission

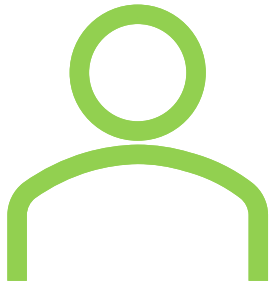
Audit

- Colný úrad vykonávajúci audit musí overiť, či je záruka dostatočná, ak je, tak v takomto prípade je audit ukončený.
- Ak výška záruky v časa auditu nie je dostatočná, úrad vykonávajúci audit musí výšku referenčnej sumy záruky upraviť.
- Dlžník je informovaný o upravenej výške záruky a o návrhu na zvýšenie výšky záruky, čím sa ukončuje audit.

European Commission

Povolenie na celkovú záruku

Do procesu vydania povolenia sú zapojené tieto zainteresované strany:

žiadateľ/držiteľ alebo zástupca

colník colného orgánu vydávajúceho rozhodnutie (CÚVR)

colník konzultovaného colného orgánu / zapojený ČŠ

Do procesu je zapojený nasledujúci IT komponent: zložka GUM 1.

European Commission

Povolenie na celkovú záruku - proces

- Vydanie povolenia zahŕňa dva hlavné procesy:
  - prijatie žiadosti;
  - vydanie rozhodnutia.
- Fáza „Vydania“ začína procesom „prijatia Žiadosti“, ktorého cieľom je overiť sériu podmienok, ktoré musia byť splnené na prijatie Žiadosti.
- Po potvrdení podmienok prijatia je Žiadosť prijatá a začína fáza vydania rozhodnutia.

European Commission

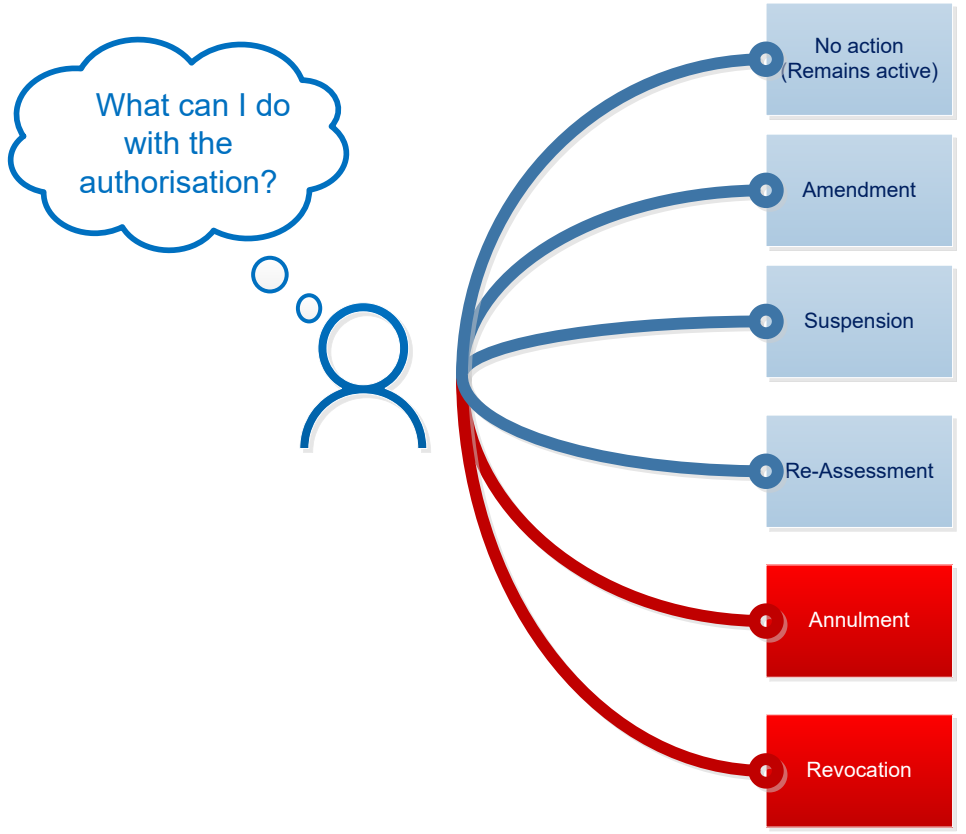
Povolenie na celkovú záruku - proces

- Počas fázy vydania rozhodnutia sa *vykoná dôkladná analýza* Žiadosti s cieľom skontrolovať, či sú splnené podmienky a kritériá na vydanie povolenia.
- Colný orgán vydávajúci povolenie (DTCA) *môže požiadať o spoluprácu* orgány dotknutých členských štátov (v prípade medzinárodných povolení).
- Od žiadateľa je možné *vyžiadať dodatočné informácie* a žiadateľ môže zaslať aj úpravy v žiadosti, ktoré pomôžu colným orgánom pri rozhodovaní.

European Commission

Povolenie na celkovú záruku - správa

Hneď ako je obchodníkovi vydané povolenie, môžu sa na tomto povolení vykonať ďalšie úkony (zmena, pozastavenie, zrušenie, vyhlásenie za nulitné, opätovné posúdenie).

European Commission

Povolenie na celkovú záruku - správa

CÚVR môže vykonávať nasledujúce úkony:

- *žiadne kroky* - rozhodnutie zostane aktívne;
- *zmeniť rozhodnutie*, ktorého cieľom je aktualizovať jeden alebo viacero údajových prvkov povolenia;
- *pozastaviť rozhodnutie* na určitý čas, počas ktorého nie je uplatniteľné;
- *opätovne prehodnotiť* rozhodnutie, ktorého cieľom je overiť, či vydané povolenie stále spĺňa počiatočné podmienky a kritériá;
- *vyhlásiť za nulitné*, cieľom je aby rozhodnutie bolo nepoužiteľným, ako keby nikdy neexistovalo;
- *zrušiť rozhodnutie*, cieľom je, aby rozhodnutie už nebolo použiteľné – platné.

European Commission

Ďakujeme za pozornosť

European Commission